

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMÉGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.
Telefonszám: 14.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. Nyílttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyílttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Tanítóképző-intézet Székelyudvarhelyen.

Apponyi miniszter ajánlata.

Székelyudvarhely, június 8.

Apponyi Albert gróf minisztersége nemcsak miniszter, de rendszerváltozást jelent. Egymásutánban jelennek már most meg azok az intézkedések, melyek hazánk kulturájának alapját hosszú időkre kívánják lerakni.

Apponyi nagy munkájában a Székelyföldet, annak anyavárosát, Székelyudvarhelyet is meglátta, s amíg városunk népevelése terén hosszú évek óta semmi anyagi eredményt elérni nem tudtunk, — hogy példának említsük fel a községi iskola államosítását — addig most minden kezdeményezésünk nélkül Apponyi kultuszminiszter olyan ajánlatot tesz városunknak, melynek elnyerése végett más városok vetekednek.

Ugyanis nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a székelykereszturi állami tanítóképző-intézet Székelyudvarhelyre helyeztessék át, s felépítéséhez a korábban költségvetéssel megállapított összeggel már a folyó évben hozzákezdjenek. Az ajánlat horderejét az első pillanatban beláthatjuk. Az, városunk kulturájának emelése mellett, az anyagiak terén is számottevő eseményt jelent, amennyiben a város évi forgalmát mintegy 100 ezer koronával javítja.

Az intézet Székelykeresztúrról való áthelyezése befejezett dolog. A miniszter Székelykeresztur társadalmi, kulturális és egyéb közviszonyait nem találja olyannak, melyek a tanító-

tóképzés ügyét a modern kor követelményeinek szellemében előmozdithatják. Így tehát az ügy jelen előrehaladt stádiumában csak arról lehet szó, hogy a tanítóképző hová helyeztessék át? Az intézet elnyerése végett Marosvásárhely város közönsége mintegy két évvel ezelőtt minden lehetőt elkövetett, s e város természetesen most is igen szívesen látván falai között az intézetet. Azonban Apponyi szeme Székelyudvarhely felé irányult, s mint leiratában mondja, a székelységnek érdeke arra indítja, hogy Székelyudvarhely városnak nyújtson első sorban módot és lehetőséget ezen nagyfontosságú kulturintézmény megszerzésére.

Az érdekes és fölülte fontos leirat egyébiránt egész terjedelmében így szól:

Magyar kir. vallás- és közoktatásügyi Minister.
38352. szám.

Székelyudvarhely rend. tanácsu város közönségének.

Mint hogy Székelykeresztur községnek társadalmi, kulturális és egyéb közviszonyai nem felelnek meg azon igényeknek, melyek a tanítóképzés ügyét a modern kor követelményeinek szellemében előmozdithatják, minthogy az ottani helyi viszonyok nélkülözök azon kelleket, melyek a szó alatt levő intézet intenzív fejlődésének alapfeltételei; ellenben sok kedvezőtlen tényező hátrányosan befolyásolja az intézetnek nevelői és oktatói munkásságát: a fenti okok által indítva, tervbe vettem, hogy ugy az intézetnek magának, mint pedig a tanítójelölteknek is jól felfogott érdekét tartva szem-

elött, a jelenleg Székelykereszturon fennálló állami tanítóképző intézetet esetleg más, alkalmasabb helyre fogom áthelyezni.

A székelységnek mindenkor gonddal és őszinte jóindulattal istápoltt érdeke arra indit, hogy amidőn fentebb jelzett szándékom megvalósítását kezdeményezem, első sorban Székelyudvarhely város közönségének nyujtsak módot és lehetőséget ezen nagyfontosságú és messzekiható horderejű kulturintézménynek a megszerzésére.

A mondottakból eredőleg felhívom a közönséget, hogy vegye a szó alatt levő ügyet sürgősen tárgyalás alá és terjessze ide mielőbb az arra vonatkozó határozatát, hogy megfelelő telken kívül, mily anyagi áldozatokkal hajlandó a közönség hozzájárulni egy, Székelyudvarhelyen esetleg létesítendő tanítóképző intézet épületének felállításához. Tájékozással megjegyzem, hogy amennyiben a közönség ajánlata kielégítő lenne, a 340.000 korona költséggel tervezett épületnek munkálatai már a folyó évben fognának foganatba vétetni.

Budapesten, 1906. évi május hó 30-án.

Apponyi.

Nincs kétségünk, hogy Székelyudvarhely város közönsége kapva-kap e felkínált nagyhorderejű intézményen és a leiratban jelezett áldozatot készörömet meghozza, melynek ellenében busás kárpótlást talál. A város ez intézet elhelyezésére megfelelő telekkel is bír, amennyiben a sétatér mellett mintegy négy hold területet e célra átengedhet, míg a meghozandó anyagi áldozat nagysága a megindítható tárgyalások során lenne megállapítva. Az ügyet a polgár-

A két baraczk.

— André Theuriot. —

Francziából: *Ferencz Tivadár.*

Egy vidéki gimnázium volt iskolatársai által — az érettségi vizsga letételének huszonötödik évfordulója alkalmából — rendezett lakomán láttam újra régi, kenyeres pajtásomat, Herbelot Vitált, akivel — annak idején — együtt készültem a vizsgára. Ezek a baráti összejövetelek nagyon hasonlítanak egymáshoz: kézszerítés, örömteljes felismerés, tegezés, amelyet egy negyedszázad lezajlása után csodálkozva kell ismételnünk; az arcvonásokban, valamint a vagyoni állapotban az idők folyamán beállott változások buskomor megállapítása; azután az elnök innepi beszéde, a felköszöntések, régi iskola emlékek felrészítése, amelyeknek keserű órái elpárologtak, úgy, hogy csak a szép napok tűnjenek fel, amikor minden egyes tanuló kezében volt Pandora egyik szelenczéje, tömve a legszebb reménnyel...

Nagyon meg voltam lepve, amidőn Herbelot Vitálban egy teljesen megváltozott emberre akadtam. Kis és félnék emberkének ismertem, felruházva egy fizetés nélküli gyakornoknak összes szeretetreméltó tulajdonságaival, amelyek a hivatalnoki pályán, amelyre szülei őt kényszerítették, szükségesek. Most, hogy viszontláttam, egy izmos, vig ficzkóval szemben állottam, napbarnított arcuzal és nyakkal, szikrázó szemmel, aki határozottan beszél és szókimondó. Rövidre nyírott haja, angol öltözete, szürkülő, kétféle választott szakálla, továbbá egész egyéniségének könnyedségéből, határozottságából és fesztelenségéből könnyen sejtettem, hogy bucsut mondott a hivatalnoki pályának.

— Kedves barátom, kérdeztem tőle, mi lett belőled? Faképnél hagyta a hivatalodat?

— Nem, kedves öregem, mondá ő, én egyszerűen földmivelő vagyok... Fél mértföldnyire innen, Chanteraineben gazdaságom van, elég szép birtok, ahol buzát vetek, kisszemű, fekete szőlőt ültetek, amely jó bort ad és a melylyel szívesen megkínállak, ha hozzám jössz.

— Valóban! mondám, ez csodálatos... Te, akinek atyád és nagyatyád hivatalnok volt, te, aki mintaszerű hivatalnoknak látszottál és akinek mindenki fényes jövőt jósolt, te otthagytad ezt a pályát?

— Igen, ugy van.

— De, hogyan történhetett ez?

— Kedves barátom, felelt mosolyogva, némely nagy eseménynek néha nagyon jelentéktelen alapja van... Lemondottam állásomról — két baraczk miatt.

— Két baraczk miatt?

— Sem több, sem kevesebbert és ha megittuk a fekete kávé és elkisérsz lakásomra, elmondom neked az egész dolgot.

A fekete kávé után, távoztunk az ebédlőből és rágyujtva egy szivarra, egy augusztusi nap verőfényes délutánján együtt ballagtunk a folyó mentében, amidőn Vitál barátom elmesélte egész multját:

— Tudod, mondá nekem, hogy hivatalnok család gyermeke voltam és hogy atyám, egy régi hivatalnok, szentül meg volt győződve, hogy a világnak legboldogabb embere — a hivatalnok. Azért, mihelyt letettem az érettségi vizsgát, családomnak nem volt sürgősebb dolga, mint engem ingyenes gyakornoknak bedugni atyám hivatalába. Nem éreztem valami különös hajlamot a hivatal iránt és inkább ösztönösen léptem a hivatalnoki pálya nagyon is kitaposott ösvényére, ahol atyám, valamint nagyatyám lassan, de biztosan haladt előre. Szorgalmas, pontos fiu voltam, már gyermekkoromtól fogva megtanultam a magasabb hivatalnokok iránti tiszteletet és megismerkedtem a tekintélylyel, amely osztályrészt jutott ennek a testületnek; felebbvalóimnál tebtát jól voltam minősítve és gyorsan haladtam pályám kezdetén. Huszonöt éves koromban igazgatóm, aki nagyon szeretett, beosztott saját irodájába és társaim irigy szemmel néztek. Mindenki egy leendő magasabb hivatalnokot látott bennem és a legszebb jövőt jósoltak. Éppen akkor megnősültem. Elvettem egy fiatal, nagyon csinos és ami még ennél többet ér, igen jószívű és szeretetreméltó leányt — hozomány nélkül. Ez nagy hiba volt a hivatalnokok szerint, akik kö-

zött éltem. Ezek valamennyien gyakorlati emberek voltak; a házasságot jó üzletnek nézték és ebben a körben általánosan elfogadott szabály az volt, hogy „ha a férj gondoskodik a reggeliről, akkor az asszonynak kötelessége gondoskodni — az ebédéről.“ Pedig feleségem és én, mi ketten, minden gazdálkodás mellett, csak szüken tudtunk megélni. Nyíltan hangoztatták, hogy ostobaságot követtem el. A környezetemben lévők közül akárhány kereken megmondotta, hogy bolond vagyok és hogy szándékosan elrontottam szép jövőmet. Mégis, miután nejem nagyon kedves és jószívű asszony volt, nagyon szerényen éltünk és nagy takarékoság árán mégis valahogyan megéltünk, „vigyázatlanságom“ felett napi-rendre tértek az emberek és a kis városi társadalom továbbra is méltónak talált velünk érintkezni.

Főnököm gazdag ember lévén, mindenhol megfordult és büszke volt, hogy előkelő szerepet játszhatott a társadalomban. Gyakran társaságot fogadott, fényes ebédet adott és bizonyos időközben egy-egy házi bála hirta meg a hivatalnokokat és a város előkelő családait. Feleségem egy év mulva, áldott állapotba jutott, otthon kellett maradnia és ámbár én szívesebben maradtam volna nála, mégis kénytelen voltam főnökömnek estélyén megjelenni, mert azt nem tűrte, hogy valaki meghívását visszautasítsa és parancsára kellett nála mulatni hivatalnokainak.

Az örvendetes családi esemény közvetlen beköszöntése előtt főnököm nagy bált adott és magától értetődik, hogy akarva, nem akarva, kénytelen voltam felvenni frakk öltözetemet.

Távozásom előtt, amikor fehér nyakkendőmmel bibeledtem, feleségem mindenféle megbizással bocsátott el:

— A bál, mondá nejem, nagyszerű lesz... Nézz meg mindent töviről-hegyire, hogy azután mindent pontosan tudjak: nevezetesen tudni akarom a jelenvolt hölgyek neveit, azok rubázatát és milyen volt a vacsora... Mert lesz vacsora Azt hallottam, hogy a vacsora egyrészt Chevet, a Palais Royalban lévő csamegeárus szállítja... lesz a többi közt ujdonság is, korai gyümölcs; arról is értesültem, hogy pompás baraczkot fognak feltálni, amelynek

A „Székely Kristály“ a legjobb borviza.

mester a napokban összehívandó közgyűlésen fogja a képviselőtestület elé terjeszteni, s a képviselőtestület tagjai azt bizonyára abban a jóindulatu pártolásban fogják részesíteni, a melylyel a miniszter azt nekünk felajánlotta.

Iparvédelem.

Székelyudvarhely, jun. 8.

Hatvan év óta harmadszor ismétlődik most Magyarországon az az erős hazafias mozgalom, melynek célja a magyar ipar fejlesztése, pártolása. Mind a három esetben ugyanama jelenségek közt nyilatkozik meg a vágy, hogy erősítsük, függetlenítsük magunkat gazdaságilag. Mindig a nemzeti politika volt szülőke az iparmozgalomnak, mert szinte ösztönyszerűleg érezte a nemzet, hogy a politikai elyomatáson csak akkor diadalmaskodhatunk, ha a gazdasági megerősödés hatalmas fegyvereivel küzdhetjük végig a harcot.

A szabadságharc leverését követő szomorú csöndes évek után az alkotmányos küzdelem hajnalhasadása a honi ipar jegyében kezdődött. Mintegy varázsütésre általánossá lett a magyar divat; szegény és gazdag, polgár és mágnás, egyaránt magyar nemzeti viseletben járt és szépséges királynénk, akkor még csak osztrák császárné, szintén ingvált, mentét öltött magára, oly nagy volt a mozgalom hatása. A magyar kézműipar virágzott, az ország ismét erőt gyűjtött és kivitta az 1867-et. De csodálatos, hogy míg 1848-ban puskaropogás és ágyudőrej vetett véget a nemzeti mozgalomnak, 1867-ben a béke szüntette meg.

Ma ismét ott állunk, a honnan hatvankét esztendővel ezelőtt kiindultunk azzal a különbséggel, hogy még akkor a vámsorompó ellen küzdöttünk, ma a vámsorompó fölállítását mellet harcolunk. Akkor a magyar társadalom vette föl a harcot, még pedig elég szép sikerrel, ma ismét a magyar társadalom állt csatasorba, hogy milyen eredménnyel, az attól függ, hogy hogy fogja meg a dolgot. A viszonyok azóta óriási változtak javunkra. Iparunk, ha még gyöngye is, de van. Emelkedett az általános műveltség, az intelligencia, vannak szakembereink, vannak derék, tanult munkásaink, van hatalmas vasúti hálózatunk, hitelszervezetünk, kereskedelmünk, és a régi időből megmaradt az elpusztíthatatlan őserő és az őszinte, igaz lelkesedés, mely magával ragad ellen-

állhatatlanul. Ha mindezt harcba visszük és szervezük okosan, gyakorlati módon a hazafias munkát, akkor a siker elmaradhatatlan.

Miként politikai, nemzeti küzdelemben soha sem számíthatunk senki támogatására úgy most is csak a saját erőnkre vagyunk utalva. De ha ezt az erőnket tömörítve, okosan, céltudatosan állítjuk a nagy ügy szolgálatába, akkor győzelmünk biztos. Szervezni kell a munkát odaadással, lelkesedéssel. Valóságos stratégiai terv szerint kell eljárni. A minap megalakult Országos Iparpártoló Szövetség legyen a vezérkar, mely kidolgozza a terveket és valóságos szakszervezeteket létesít a fővárosban és a vidéken egyaránt. Szakok szerint kell filozofálni a gazdasági tevékenység minden ágát és segítségül szólni a már meglévő szaktestületeket, a kereskedelmi kamarákat, gazdasági és iparegyesületeket, kereskedelmi testületeket és ugyszólván, egyenként kell az embereket belevenni a mozgalomba. Föl kell világosítani mindenkit, hogy hol és mely magyar árut kap, az előkelő világnak különösen elül kell járni a jó példával, noblesse oblige és tüntetőleg pártolni azt, a mi magyar. A példa mindig vonz. Kiváló szerepet vihetnek a hölgyek, mint azt a negyvenes évek főrangú hölgyei tették.

Együttesen kell szervezni a termelést és a fogyasztást; a kettő kiegészíti egymást. A vevő, főleg a tanultabb és izlésebb, tanítója és fogyasztója az iparosnak. Attól nem szabad megijedni, visszariadni, ha izlés és minőség dolgában esetleg nem tudunk mindjárt olyant produkálni, mint a párisi iparos. Türelemmel, elnézéssel kell lenni, bár nem hiszem, hogy az intelligens magyar iparos kellő utmutatás és tanács mellett ne tudjon olyant teremteni, a mi kiállja a versenyt. Számtalan kiállításon meggyőződünk már arról, hogy a magyar iparos igenis, tud oly szépen, jól és izléseesen dolgozni, mint a külföldi és hogyha mégsem tudott boldogulni, annak oka az, hogy nem részesült a kereskedő támogatásában. Mindenütt a világon a kereskedő az, a ki támogatja, fejleszti az ipart az által, hogy irányítja és előlegezi neki a pénzt annyiban, hogy átveszi tőle az árut, megfizeti és azt ő adja el a fogyasztónak. Nemcsak a kézműiparosnál, a kis- és műiparnál van ez így, hanem a gyáripárnál is, mert a kereskedő az, a ki közvetlenül érintkezik a fogyasztó közönséggel.

Ha ez így van, akkor önként kínálkozik az iparpártoló szövetség föladata. A szövetségnek, mint erkölcsi testületnek és minden egyes tagjának kötelessége személyes ismerőseit kötelezni arra, hogy csak magyar árut vásároljon, mint a múlt század negy-

venes éveiben becsületszóval kötelezték magukat erre. Ennek a további következménye az, hogy kényszerítik a kereskedőket arra, hogy magyar iparcikkeket áruljanak. Csak hogy vigyáznai kell arra, nehogy a külföldi, különösen az osztrák iparcikkek magyar ruhába bujva, meghiusítsák legnemesebb törekvéseinket. Tudjuk, hogy eddig már mindenféle hangzatos magyar fölírással, magyar nemzeti színű göngyöléssel tévedésbe ejtik a jó magyar közönséget. Hisz megtörtént, hogy mikor egyszer megirtuk, hogy a magyar királyi bíróságoknál osztrák gyertyát használnak, a törvénytörés egy embere beállított szerkesztőségünkbe egy piros-fehér-zöld csomaggal, hogy bebizonyítsa a bírósági gyertya magyar voltát. De nagyot nézett, mikor megmutattam neki a nemzeti színű csomag sarkában a morvaországi gyár czégét.

Mindezzel azonban még mindig nem érünk el teljes sikert. Az iparosoknak és gyárosoknak maguknak is a cselekvés terére kell lépni. Ne várják azt, a míg fölkelesik, megtalálják. Jelentkezzenek maguk, adjanak életlelt. Forduljanak a szövetséghez, a kereskedőkhöz, hirdessenek a hírlapokban, keressék az összeköttetést mindenütt és mindenkiel, legyenek élelmeseek, vezessék műhelyüket, gyárukat kereskedelmi szellemmel. Csak úgy lehet biztos a siker, ha minden egyes tényező, a szövetség, az iparos, a kereskedő és a fogyasztó karöltve dolgozik, egyik támogatja a másikat.

A szervezésen kívül még egy nagy föladat vár az iparpártoló szövetségre. Tegye meg azt, a mit a Kossuth Lajos védőegyesülete csinált, támogassa anyagilag az ipart, teremtsen erre alapot és alapítson egy gyáralapító és értékesítő részvénytársaságot. Ha 1845-ben erre a célra össze tudtak hozni egy millió forintot, tehát oly időben, mikor a pénz édes kevés volt ebben az országban, akkor ma tizszer, huszszor, sőt ötvenszer nagyobb összeget is össze lehet hozni. Lehetővé kell tenni, hogy mindenki áldozhasson erre a hazafias célra, de oly módon, hogy az a pénz ne ajándék legyen, hanem tőkebefektetés, mely idővel meg hozza a kamatot. Huszonöt koronás részvényekkel könnyen össze lehet hozni a megkívántató nagy összeget, a melyre szükség van, mert minden magyar boldog lesz, ha egy kis összeggel beállhat enek a nagy nemzeti ügynek szolgálatába, mert tudni fogja, hogy csak így vihatjuk ki gazdasági és majdan nemzeti önállóságunkat is.

Nagy, fontos, terhes és sok oldalú ez a föladat, mely a magyar társadalomra vár az iparpártolás ügyében. A nemzet jóléte, önállósága függ attól,

darabja három frankba kerül . . . Oh! ez a baraczk . . . Édes férjcském, ha csakugyan szeretsz, akkor abból elhoznál nekem egyet . . .

Hiába tiltakoztam, figyelmeztetve őt, hogy az bajos dolog és veszélyes egy frakkba öltözött emberre nézve a zsebbe csusztatni egy baraczkot, nem is szólva, hogy ezt valaki megláthatja és hogy kizárnak a társaságból . . .

De mennél több ellenvetést tettem, feleségem annál inkább ragaszkodott szeszélyes kívánságához.

— Sőt ellenkezőleg, mondá nejem, semmi sem könnyebb ennél! . . . Vacsora közben, amikor jönnek-mennek a vendégek, senki sem veszi észre . . . Mintha számodra vennél egyet és azután ügyesen a zsebedbe csuszatod . . . Nem kell mindjárt válladot vonni! Tegyük fel, hogy ez részéről gyerekség, de okvetlenül kívánom; amióta hallottam emlegetni ezt a koránérő baraczkot, azóta csak egy vágyam van: egyet megizlelni . . . Igérd meg nekem, hogy legalább egyet fogsz hozni . . . Esküdj meg!

Lehet-e megtagadni egy ilyen határozott kérését egy asszonynak, akit szeretünk? Hogy vége legyen a dolognak, félig-meddig megígértem feleségemnek, hogy eleget teszek szeszélyes kívánságának és sietve távoztam hazulról; de midőn ajtom kilincshez nyulok, megint visszahívott. Láttam, amint rám néz a vágytól égő két, kék nagy szemével és meg egyszer felém kiáltott:

— Tehát, megígéred nekem? . . .

Gyönyörű egy bál: köröskörül virágok, vadonaj nőruhák, kitűnő zenekar. A megyefőnök, a törvénytörési elnök, helyőrségi tisztok és az előkelő társaság volt itt látható. Főnököm mindent elkövetett, hogy mennél fényesebb legyen az estély, amelyen neje és leánya udvariasan fogadták a vendégeket. Éjfélkor volt a vacsora és a tánczosok párosan bevonultak az étterembe. Szivdobogva mentem oda és alighogy beléptem, az asztal kellő közepén észrevettem a hirhedt baraczkot, amelyet Chevet, Párizs legelső csemegekereskedője szállított.

Az összes vendégek csodálkozva nézték a baraczkot; mennél inkább szemlélttem ezt a gyümölcsöt, annál kívánatosabbnak tűnt fel előttem és agyvelőmben mindinkább megfogamzott az a vakmerő elhatározás, hogy jó lenne abból egy-két darabot elcsenni . . . De hogyan? A vacsoránál felszolgáló szolgálk folyton őrizték ezt a ritka és drága gyümölcsöt.

Igazgatóm magának tartotta fenn azt az élvezetet, hogy személyesen kínálja meg ezzel a gyümölcsessel a társaság legkiválóbb tagjait. Bizonyos időkben főnököm intésére, egy felszolgáló gondosan kivett a kosárból egy-egy baraczkot, egy ezüst pengéjű késsel ketté vágta és egy sevresi porcellán tányérra téve a két félbaraczkot, oda nyújtotta azt a kiszemelt vendégnek. Sívargó pillantással követtem ezt a műveletet és reszketve néztem a baraczkulának összeomlását. De mégsem ürült ki teljesen a kosár tartalma. Amidőn a zene megszöndelt és mindenki a terembe sietett, akkor — akár azért, hogy a házigasda utasítását pontosan betartották, akár mert a vendégek magok nem vettek belőle — még mindig megmaradt egy fél tucsat szép baraczk a gyümölcsös tál zöld levelei között.

Követtem a vendégeket, de ez csak szinlelt távozás volt. Czilinder kalapomat, amely az egész estélyen igen feszélyezett, egy sarokban — elfelejtettem. Visszamentem azon ürügy alatt, hogy keresem a kalapomat és miután nem voltam idegen, a házigazdák nem néztek reám gyanakvóan. Különbben a vendégeknek szolgáló asztalkészlet és poharak elhordásával voltak elfoglalva és csakhamar egyesegyedül találtam magam a pohárszék előtt. Nem volt vesztetni való időm. Lopva néztem magam körül, lassan közeledtem a kosárhoz, gyorsan kivettem onnan két baraczkot és azt kalapom belsejében megérősítettem zsebkendőmmel; azután kalapom nyílását gondosan a mellemre szorítva, daczára hogy szívem hevesen dobogott, — nyugodtan és kimért lép-tekkel kimentem az ebédlőből.

Lassan akartam a táncztermen átmenni, bucsuzás nélkül ellilani és ha egyszer főnököm házának küszöbét átléptem, akkor diadalmasan viszem haza feleségemnek az elcsont két baraczkot.

De a dolog nem volt oly könnyű, mint ahogy azt kezdetben hittem. Megkezdődött a füzértáncz. A nagy tánczterem körül frakkos urak és idősebb hölgyek kettős sorban foglaltak helyet, körülvéve egy másik sorral, amely a tánczosnők számára volt fenntartva; azután a tánczterem közepében egy tágas, üres hely volt, ahol a párok tánczoltak. Ezen a termen kellett áthatolnom, hogy az előszoba ajtajához juthassak.

Félénken oda sompolyogtam a csoportba, simulekönyan forgolódva a székek között, akár egy sikló-

kigyó . . . Folyton reszkettem, attól félve, hogy valaki meglök és hogy akkor kalapomból földre hull a két baraczk. Éreztem, ahogy ide oda rázkodnak kalapom belsejében és a vér arcomba szökött, hajam pedig égnek állott. Végre sok fáradság és aggodalom után, a tánczosnők sorába jutottam, ahol egy tánczfigurát rendeztek: a tánczosnő a tánczosok között ül, akik körülötte — hátrafelé fordulva — körtánczot járnak; a körben ülő hölgynek egy kalapot kell tartania és tánczközben azt feltenni annak a férfinak fejére, akivel tánczolni óhajt. Alig hogy két lépést tettem, amidőn főnökömmnek leánya, aki a füzértánczot vezette egy fiatal megyeitisztviselővel, felkiáltott:

— Egy kalapot! Egy kalapra van szükségünk!

Ugyanabban a pillanatban engem észrevett, amint kalapomat a mellemre szorítottam; mikor reája néztem a vér megfagyott ereimben:

— Oh! mondá nekem, Ön éppen jókor jön Herbelot ur! Gyorsan, adja ide kalapját!

Mielőtt egy szót rebeghettem volna, magához ragadta kalapomat . . . olyan hirtelenül, hogy ugyanakkor a tánczterem koczkapadlóján végig gurult — a két baraczk, magaután ránczizálva zsebkendőmet és két három szőlőlevelet . . .

Képzeltetted helyzetemet. A tánczosnők titkosan nevettek, nézve büns tetteimet és megrémült arcomat; főnököm homlokát ránczba szedte, az előkelő vendégek suttogva mutattak rám ujjokkal és én majdnem elájultam . . . Szerettem volna a föld alá süllyedni és nyomtalanul eltűnni.

A fiatal leány ajakába harapott, hogy ne neveszen azután kalapomat visszaadta:

— Herbelot ur, mondá nekem gunyosan, szedje fel baraczkjait.

A tánczterem minden zugából kitört a nevetés; maguk a szolgálk is tartották bordájukat és halványan, dult arczkifejezéssel, tántorogva menekültem, majdnem eszméletlenül; annyira megzavarodtam, hogy nem találtam az ajtót és szivszorongatva távoztam, hogy feleségemnek elmondjan felsülésemet . . .

Másnap, az egész város tárgyalta ezt az eseményt. Mikor a hivatalba léptem, kartársaim ezzel a kifejezéssel fogadtak: „Herbelot ur, szedje fel baraczkjait!” Egy lépést sem tehettem az utcán anélkül, hogy hátam mögött ne kiáltanak: „Ez az ur, a két baraczk gazdája.” Napjaim megvoltak számlálva és egy hét mulva beadtam lemondásomat.

hogy céltudatos, erős kézzel fogjuk meg, irányítsuk és diadalra vigyük ezt a szent ügyet. Ebben a küzdelemben győztesnek kell lennünk minden áron. A nemzet bizalommal tekint a vezetőkre, kész az áldozatra, nem szabad tehát tétovázni, mert ha nem leszünk méltók a dicső elődökhöz a múlt században, ha nem feszítjük meg minden erőnket, tudásunkat, energiánkat, bizalmunkat, akkor elfordul tőlünk a nemzet, tespedésbe süllyed, melyből csak hosszú idő múlva lesz fölírható. A nemzet sorsa függ lelkiismeretes munkánktól. Fogjunk hozzá vállvetve, haladéktalanul, lelkesedéssel, tudással és kitartással. Akkor nem marad el az Istenáldása sem.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, jun. 8.

Alig jutott egy kis szabad lélekzethez Magyarország és Ausztriában már is összeröfönt valamennyi érdekcsoport és kiadta a jelszót, hogy nagy baj van, melyet mindenáron el kell hárítani.

Az osztrák képviselőházban sürgős kérdésekkel zaklatták a kormányt. A különféle hatóságok, testületek, politikai és társadalmi tényezők sietve szervezkedtek és nyilatkoztak. És lárma keletkezett és nyájas nyugtalanság.

Ugyan mi lehet ennek az izgatott zenebónának az oka? És mi lehet az a nagy baj, a mely Ausztriában az annyira széthúzó, egymást marcangoló elemeket hirtelen összetartásra, vállvetett cselekvésre indította?

Hát ez a nagybaj semmi más, csak az, hogy Magyarország talpára állott és boldogulni akar. Gazdasági jólétet, önállóságot akar adni Magyarországnak a népek és jogot és biztos jövőt. Ez fáj Ausztriának.

Arany János éneklie meg a „Bolond Istókban” az egyszeri ember történetét, a kinek buzáját tikkasztó nyári délután csunya jégeső verte el. Emberünk előbb csak nézte, nézte a gyászos pusztulást, mikor azonban egy galambtojás nagyságú jég kupán ütötte: egyszeribe megdühödött. Előkapta a botját, neki ment a buzatáblának és dühösen verte le a megállva maradt kalászokat, miközben így kiáltott:

— Nohát, uram Istenem, majd csak meglátjuk, hogy mire megyünk ketteskén!

Feleségem egyik nagybátyjának gazdasága volt szülővárosom közelében. Megkértem, fogadjon fel segédnek. Ő beleegyezett és feleségemmel együtt letelepedtünk Chanterainebe... Mit mondjak még neked? Komolyan hozzáfogtam a munkához, hajnalhasadéskor felkeltem és vissza nem riadtam semmi fáradságtól. És nekem úgy tetszik, hogy több hajlammal van a gazdasághoz, mint az írka firkáláshoz, mert rövid idő alatt feltaláltam magam új helyzetemben. Birtokomat annyira gyarapítottam, hogy nagybátyám azt halálakor, végrendeletileg ránk hagyta. Azóta birtokom mindinkább nagyobbodik és most te is meg fogsz győződni jólétemről.

Megérkeztem Chanterainebe. Egy gyümölcsös kerten áthaladva jöttünk oda. Az alma, körte és szilvafák ágai görnyedeztek a sok gyümölcstől. A kerítés végén, egy lejtősen alászálló rét terjedt a kékesszínű folyó felé, amelyen túl egy szőlővel beültetett domb emelkedett, ahol a szőlőfürtök felduzzasztó felben voltak és ahol a rigó énekel. Balra a fák mögött, a csepplőgép zakatolása jelezte a csűr helyét és amikor a zöldes kertben átmentünk, a lakóház fehér homlokzatát pillantottuk meg, amely körül szépen éré, gyümölcsössel telt barackágak tüntek szemünkbe.

— Amint látod, mondá nekem régi barátom, a barackra nagy gondot fordítok. Ennek a gyümölcsnek köszönhetem egész boldogságomat. A barack nélkül kisebb javadalmazásu hivatalnok maradtam volna, megijedve a megyefőnök homlokának legkisebb összeráncolásától, gyarapítva az ügyis nagyszámu hivatalnokai testület tagjait, akik nagy nehezen tudnak megélni és talán le kellett volna mondanom az apai örömről is, attól tartva, hogy nem leszek képes egy családot eltartani, míg ellenben most a magam ura vagyok, magam vetek és aratok és atyja vagyok — egy sereg gyermeknek.

Ugyanakkor a lakás belsejéből, fiuk és leányok vig kaczagása volt hallható. És a földszinti ablakban, amelyet viruló barackkal telt galyak körülvettek, megjelent Herbelot barátom felesége, aki — dacára, hogy negyvenedik évéhez közeledett — maga is hasonlított egy, a leáldozó nap éltető sugara által megaranyozott — érett barackhoz.

Ugyanezt a logikát észlelhetjük abban a mesésen megdöbbentő határozatban, a melyet a bécsiiek hoztak a tulipán mozgalom ellen. Vissza a magyar buzával, vissza a magyar sertéssel, vissza a magyar értékpapirokkal! Ez a legújabb jelszó a Lajtán túl És ime, a mikor ez a jelszó átnyilallott a hazán, megvonaglott tőle róna, völgy és halom. Oh jaj nekünk, szegény megdöglőnek, jaj még az ivadékaiknak is! Besavanyithatjuk a sertéseinket, beszóhatjuk a buzánkat és tapétát készíthetünk az értékpapirjainkból. Ausztria haragszik. De mi jogon is vásárolunk mi magyar iparczikkeket, mikor az osztrákok annyira mennek az udvariasságban, hogy a gyártmányaikon piros-fehér-zöld védőjeget használnak és rányomják a csomagoló papírra, hogy: „Honi gyártmány, nyelvében él a nemzet.” Ők nem sajnálták tőlünk még azt a tulipánjelvényt sem, a melyekkel elárasztották Magyarországot, holott tudták, hogy annak viselése a magyar ipar pártolására kötelez. Sőt annyira mentek az előzékenységben, hogy magyar gyártmánynak minősítették az osztrákokat, csak hogy jobban fogyjon. — És ime, mi a hálátlanok mégis bojkottáljuk az osztrák ipart. A tulipán hódító körutra indult, a nemzeti szellem, az összefogás szükséges voltának érzete mind több tért foglal s az Ausztriából beözönló áruk behozatali statisztikája hatalmas hanyatlást mutat. Tudvalevőleg pedig az embernek a zsebe a legfájósabb része, a mi indokolttá teszi, hogy Ausztriában haragszanak!

A múlt napokban megszűnt az *exlex*, megszűnt a törvénytelen állapot. A képviselőház megszavazta a kormánynak az indemnitást s megszavazta az ujonczjavaslatot is. Most már belejutottunk újra a törvényesség mesgyéjére s Isten segédelmével, reméljük, egyhamar nem is sodródunk le az alkotmányosság utjáról.

Másfél évig tartott az *exlex*. Olyan hosszú életű volt, hogy azt hittük, vége se lesz már. De — hála a nemzet és a király között történt örvedetes békekötésnek — mégis csak végetért.

Alkotmányos nemzetek legerősebb védelmi fegyvere az adómegajánlás és az ujonczállítás joga és az a fölhatalmazás, a melylyel a törvényhozás jogot ad a kormánynak katonaszereésre és az állami bevételek kezelésére. Ez volt az a tegyver, a melylyel régebben és a közelmúltban küzdöttünk, mindannyiszor, a mikor erőszakos támadás a nemzet elévülhetetlen jogait fenyegette. Viszont az alkotmányellenes kísérletnek minden figyelme és erőfeszítése arra irányult, hogy azt a fegyvert kicsavarja a nemzet kezéből. Megakartta kerülni a törvényt s ki akarta erőszakolni az adót és katonát. De hasztalan erőlködött, kudarcot vallott a nemzet ellenállásán. Nem adtunk pénzt és nem adtunk katonát: ez volt az abszolútizmus megölöbetűje. A testtől elvontuk a táplálékot, így az erőszakos kormánynak ki kellett mulnia végelgyengülésben az árnyékvilágból.

Föltámadott szerdán a régi Bánffy. Az izig-vérig való sovíniszta magyar, a ki csak egyetlen helyes politikát ismer, a magyar nemzeti államnak minden irányban való kiterjesztését.

A Bánffy rendszerét támadták a nemzeti-ségiék s a volt miniszterelnök, a ki a vitában részt venni nem akart, akkor felállott s az egész Ház zugó helyeslése közben mondotta el őszintén véleményét a nemzetiségi kérdéstről, mondotta el őszintén azt, hogy a nemzetiségeknek, mint egyéneknek joguk van saját anyanyelvükön beszélni, de mint pártnak, mint társaságnak ebben az országban helyük nincsen, ha csak azt nem akarjuk, hogy egységes magyar állam helyett kapjunk olyan poliglott tartományokra osztott államot, mint Ausztria.

Meg lehet győződve Bánffy, hogy a Ház tapsait ezerszeresen visszhangozza minden talpalattnyi hely, a hol magyar ember lakik, a hol magyarul éreznek és gondolkodnak. Lehet bárkinek bármilyen a politikai állásfoglalása, abban minden magyar ember egyformán egyetért, hogy itt, ebben az országban, ezen a magyar vér és verejték áztatta földön más, mint a magyar, úr nem lehet. Ez az ország egyedül a mienk, ezt

semmiféle nemzetiségi aspirációkkal részekre szakítani nem engedjük. Ebben az országban nincs helye annak, a ki másként érez, mint magyarul, ennek az országnak árulója az, a kinek nem a magyar nemzeti állam kiépítése az ideálja.

A magyar hírlapírók Belgrádba siettek szerb kartársaik meghívására. Damjanics, Vukovics, Sebő, Vitkovics Mihály és több jelesek véreinek nincs is arra okuk, hogy a magyaroktól idegenkedjenek. Belátták, hogy a midőn a múltban félreértések merültek fel a magyar és a szerb között, ez a bécsi ármány kifolyása volt. A midőn Szerbia fiai, Belgrádban a magyar nép közvéleményének képviselőivel testvéri ölelést váltanak ez méltó megpecsételése a két nemzetközti évszázadok során keresztül tartott szerb-magyar rokonérzésnek. Még egy különös okból tulajdonitunk rendkívül nagy jelentőséget a találkozásnak. A most létrejött politikai helyzetből kifolyólag alighanem *Szerbia lesz az első állam, a melylyel Magyarország mint önálló állam, önálló vámdíjszabásának alapján lép kereskedelmi szerződésre.*

UJDONSAGOK.

Székelyudvarhely, jun. 10.

Egyről-másról.

Az ember életét megnehezíti a gond, a kenyérszerzés nagy harcza. Az emberek csupa panaszkodással vannak tele és nem ok nélkül. Érezzük, hogy a kenyérszerzés egyre nehezedő gonddal jár. Ha még csak arról volna szó, hogy talpon kell lennünk reggeltől estig, ez még hagyján volna; mert tudjuk, hogy fáradságunk jutalma a jól megérdemelt bér, vagy fizetés.

De a kenyérszerzés nagy gondjában egyre nagyobb és nagyobb arányokban valami mesterséges pusztító szú pusztít: a *gyanusítás*. Hány tisztességes egyén becsületes munkáján rágódik sok ember, mert a másik az enyémet irigyl, mert neki is munka, kereset kellene, még akkor is, mikor és is csak abból élék és ha onnan is kimarnak, nem tudok egy újabb jogforrást a keresethez.

A gyanusítás lappangva jár, mint a tolvaj, szint nem vall csak titkon nyilatkozik, de gondja van rá, hogy a rossz hír mentől nagyobb társaságban terjedjen el. Sok tisztviselőt keserítettek már meg az ilyen gyanusításokkal, soknak kellemetlenkedtek már a fegyelmi vizsgálattal. A kinek elég ereje volt hozzá kivárta a herce-hurca végét. Ha azonban a statisztika arról is számot adna, hogy hány ember halt meg ártatlanul a vád alatt, bizony szörnyűséges sommát látnánk.

Az ember munkaköre, a megélhetés ezernyi gondja amugy is iszonyuan elfoglalják az embert, évről-évre növekedik az idegenek száma. Ha most már még azzal is megkeserítik az ember életét, hogy a gyalázkodó pletykával sietnek boszuságára a társadalmi egyének, nem csoda, ha ilyenkor családi elégtelenségről hallanak az emberek panaszkodásokat.

A gyanusításokért igaz, hogy számolni kell a büntető bíróság előtt. Amde a loppal járó gyanusító gondoskodik arról, hogy meg ne lássa senki sem benne az értelmi szerzőt, ő csak úgy adja tovább a pletykát, hogy ő is úgy hallotta, de nem hiszi, hogy úgy van. A második szintén úgy adja be a mérget és mire az utca végére ér, a rágalmazó elveszett a veszekedők előtt, ő pedig káros örömben ott uszkal a veszekedők között maga is szidja, a ki ilyeneket kifundál.

És ne hogy azt higyük, hogy a rágalmazó a hivatalok ajtaja előtt megáll. Kinyitja ez a családok szentélyeit is: mert előtte semmi sem szent, ő rombol és pusztít mindenütt, a hol lehet.

Az asszonyi tisztességen ejtett folt pedig oly súlyos, hogy bocsánatkérő emberek ki nem mossák a közvéleményből, a gyanu mindig megmarad.

Ez a beteges áramlat egyre nagyobb esélyekkel lép fel és szinte határállomáshoz ért már, a mit észre kell venni mindenkinek. Mi a saját munkásai, a közügyek fontos tárgyainak megírására kínálkozó témák felszínre jutásakor sem térhetünk ki a jelenlegi cikk témájától és szinte parancsolólag szólít a kötelesség, hogy a gyanusításokról is cikket írjunk, ajánljuk az orvos szert, mely e csunya társadalmi betegséget organikusán gyökeresen meggyógyítja.

Alakuljon társadalmi liga, mely azt a célt tűzze ki maga mellé, hogy az emberek tisztességét védje. A gyalázkodó pletykázókkal érezzessük a nem-törődömséget, keményebb esetben szakítsuk meg vele a társadalmi érintkezést is.

A mig csak panaszkodunk és nem javítunk az állapotokon, addig a baj nem szűnik meg magától. Ez egy olyan fekély, mely egyre mélyebb és mélyebb sebeket rág a társadalmi élet testén.

Ha azonban az emberek összefognak és az emberek tisztességének megóvását mindenki komolyan fogja fel, lehetetlen, hogy ebben a kérdésben is ne javulnának az állapotok, a mit már a közvélemény oly hosszú idő óta oly várva-vár és szívében lelkében annyi vágyódással óhajt.

Junius 8.

— Szavalták a róm. kath. főgimnázium zárótanulmányán. —

Irta: *Szemlér Ferencz.*

Szent korona, szent István koronája
Ez ünnep itt ma a te ünneped!
A te erőd, amely a szép hazában
Minden szívet bölcsen megihletett.
Te tetted azt, hogy ősi alkotmányunk
Vihar között is él, szilárdan áll
S kezét fogott a béke szent jegyében
A nemzet és a koronás király.

Mélységet ástak, melyben elveszítették
E nemzetet rossz, hűtlen kezek;
Lesték a percet, melyben ránk rohanva
Os, szent jogunkból majd kivessenek.
De im kigyult a rémes éjszakában
Szent korona! sugáros csillagod
S király és nemzet meggyötört szívébe
Egy sebb jövőre új reményt adott.

Szent korona, szent István koronája
A te hatalmad ez, a te erőd!
Kegyelmet küldesz rá mindig az égből,
Ha ékesíted a királyi főt
Hogy mindig népet, nemzetét szeresse
S hogy most szerette védte legkivált:
Bölcs szívek utján, szent imánk nyomában
Te segítetted a magyar királyt!

S e nemzet is, mert mindig rád tekintett,
Hazát szeretni általa tanult,
Reményre, harczra, honi áldozatra
Buzdítva egyre, benned él a mult.
Köszöntünk hát imával, szeretettel
Szent korona, jövendőnk záloga!
Ragyogj le ránk, hogy egymást hűn szeretni
Nemzet s király ne szűnjön meg soha!

A villamos világítás ügye a bizottságban

A villamos világítás ügyében kiküldött bizottság pénteken délelőtt és délután tartott gyűlésén beható és részletes tárgyalás alá vette a Ganz-gyár alánlatát s főleg annak megállapításával foglalkozott vajjon a sokat idézett *köszegi* és *keszthelyi* szerződések lényegesen kedvezőbbek e, mint az a tervezet, melyet a Ganz-gyár a városhoz benyújtott.

A szerződések összehasonlítása arra az eredményre vezetett, hogy a székelyudvarhelyi szerződés lényegesen kedvezőbb, mint a *köszegi* s a *keszthelyi* csupán a haszonrészesedés megállapítása tekintetében jobb a székelyudvarhelyinél, míg egyéb részekben az utóbbi a kedvezőbb. Köszeg ugyanis 6000 koronát fizet 310 drb. 16 gyertyafényű lámpáért, — Keszthely 296 lámpáért 5800 koronát, — Székelyudvarhely pedig 300 lámpa után valójában csak 4000 koronát fog fizetni. Keszthelyen a magánosok 7 fillért fizetnek 2 drb. 16 gyertyafényű lámpának 1 órai égési idejére, — Székelyudvarhely pedig csak 6 fillért fog fizetni. Köszegen a haszonrészesedés az első 6 évben csak 30% míg nálunk már az első évtől kezdve 50%.

A közvilágítási lámpák szaporítása esetén kevesebbet fizetünk mi, mint Keszthely. A *köszegi* ujtási alapról is kitűnik, hogy abból a városnak semmi haszna, mivel vállalkozó azt új alkatrészek beszerzésére egészen felhasználhatja, míg nálunk a bérlő a magából fedezi ezeket a kiadásokat. A másik két város szerződéséből vett s egy helyi lapban közölt számszerű adatok tehát jó részt hamisak s így csak a közönség megtévesztésére vezettek. Igaz ugyan, hogy Keszthely biztosabb hasznot élvez, de ez oly körülményben találja magyarázatát, mely nálunk hiányzik, de tény az, hogy a miénknél kisebb közvilágításért évente jóval többet fizet mint mi.

A bizottság, melynek ülésein Ugron Ákos főispán is részt vett, alapos megfontolás után olyképp határozott, hogy a Ganz-gyárral kötendő szerződést fogja a közgyűlésnek javasolni.

Árvizek.

A föld sarkának kellett tengelyéből elbillennie, hogy megértsük azt a klimatikus változást, mely Magyarországon egy évtized óta bekövetkezett. A tavasz szót csak a szőlősből ismerjük, a nyarak pedig vagy tropikusan forrók, vagy pedig nedvesek s hidegek. Az idei június is emlékezetes lesz mi ránk nézve, azon óriási esőzések révén, amelyek nyakunkba

zudították a sok vizet, melyek folytán folyóink megáradtak. Óriási területeket öntött el a piszkos ár, hogy megsemmisítse a földmivelő minden termését, minden reményét.

Három napi esőzés után az amugyis már telített vízmedrekben folyókká dagadtak meg a hegyi patakok s így a Küküllő és a rohanó ár a vízválásztókról a szélrózsa minden irányában menydörgészerű robajjal lerohanva, elpusztított mindent, ami útjába esett és beleszakadva a vármegyén végig kigyózó Nagy-küküllőn, ezt is kiárasztotta medréből, hogy egy éjszaka elárasza községeket, ezek határait, utakat, lehetetlenné téve a közlekedést.

A katasztrófának mondható csapás szerdára virradó éjjel érte Udvarhelyvármegyének igen tekintélyes számú gazdaközönségét, most a midőn annyi rossz év után kárpótlást vélt találni a kedvezőnek ígérkező természetben, melyre a felgyülemlett adóhátrélékek következtében olyan nagy szükség is volt. És imé, egy pár napi esőzés minden reménynek végét szakította. Hétfőn, ünnep másodnapja éjjelen kezdődött az esőzés. Hetek óta tart már a változó időjárás, míg aztán kedden reggel valósággal zuhogni kezdett a meleg záporosodó és egyfolytában, megszakítás nélkül teljes kétszer huszonnégy óráig zuhogott, kétségbeejtve a lakosságot mindenfelé, melynek széna, buza, rozs és zabtermése szemlátomást dőlt meg az óriási vízmennyiség sulya alatt. Szerdán éjjel valószínű a hegyek ormán felhőszakadás volt, mivel a reggeli órákban egyszerre oly magasra emelkedett a Küküllő vízállása, hogy elöntötte a réteket. A rohanó ár óráról-órára nőtt, míg valóságos tengerré tette az alább fekvő részeket, elsodorva utjából mindent, elmosva az utakat, megtámadva a vasuti töltést.

Szerdán a vonatközlekedés csak Nagyalambfalváiáig történt, csütörtökön feljött ugyan a vonat, be tengelyig gázolt helyenkint a vízben. Bögöz és Décsfalva, ugyszintén Szentpál—Oklánd—Recsenyéd közt a közlekedés teljesen szünetelt, míg csütörtökön reggel az ár aztán Segesvárt borította el, melynek főutcáján tutaj- és csolnakközlekedést kellett beállítani.

Az esőzés szerdán éjjel hagyott alább, s csütörtök nap folyamán az ár jórészt visszatért medrébe, eliszapolt termést, egy év reménységének romjait hagyva maga után. A kárt megállapítani részleteiben még nincsen módunkban, azonban óriásira tehető, mivel mind a három járás jelentékeny részét megjárta az ár.

A Tulipán-kert f. hó 14-én, Urnapján, csütörtökön délután 3 órakor a megyeház kistermében gyűlést tart, melyre az elnökség a tagokat, miután erre külön meghívót nem bocsát ki, ez uton hívja meg. A gyűlés tárgyát képezik: 1. Elnöki megnyitó, 2. Titkár előterjesztései. 3. Tisztikar kiegészítése. 4. Indítvány egy majális tartása ügyében.

A koronázás évfordulója. Junius 8 adikán ünnepelte a magyar nemzet I. Ferencz József királylyá koronáztatásának harminczkilencedik évfordulóját. Az a körülmény, hogy a politika ege felhőtlen, tiszta s hogy a nemzet ismét egyetért uralkodójával, szokatlan fényt kölcsönzött ama napnak. Minden igaz hazafi érezte, hogy a király, aki a legnehezebb időkben foglalta el trónját s megtudta találni az elnyomatás korszakából kivezető utat, most is atyai jóindulattal viseltetett a legválságosabb pillanatban hűséges nemzete iránt. Az ünneplésből városunk is kivette a maga részét. D. e. 10 órakor a róm. kath. plebánia templomban mise volt, melyet Mikes János gróf esperes mondott s a melyen az összes hivatalok képviseltették magukat. Ott volt Ugron Ákos főispán vezetésével a vármegye; Gotthárd János polgármesterrel az élén a város; Bodolla Gábor törvényszéki elnök vezetésével a törvényszék, ügyészség, járásbíró; Stratzinger Emil pénzügyigazgatóval a pénzügyigazgatóság; Fás Gyula főerdésszel az erdészeti hivatal tisztikara; a főreáliskola, főgimnázium tanárkara és a községi iskola tanítótölte; a szakiskola küldöttsége; a helyőrség; az állatorvosi hivatal küldöttei stb. Mise alatt a főgimn. tanuló ifjusága énekelt szebbnél-szebb régi hazafias egyházi énekeket. D. e. 11 órakor a főgimnázium nagytermében iskolai ünnepély volt, melyen nagyszámu és igen előkelő közönség vett részt. A változatos műsornak minden pontja jól sikerült; kivált a zene és énekszámok s a melodráma keltett általános tetszést. Az ünnepi beszédet Embery Árpád tanár mondta, aki igen lendületes és tartalmas beszéd keretében fejtegette a nap jelentőségét, megmagyarázva egyuttal a tanuló ifjuságnak azokat a tanulságokat, melyeket a

koronázás napjának évfordulóján a koronázás tényéből levonhatunk. Ugyanezen napon d. e. 8 órakor a polgári leányiskola és 9 órakor az állami főreáliskola is tartott ünnepélyt. Utóbbi helyen Biró István tanár mondott igen szép ünnepi beszédet. A program többi pontjait sikerült szavaltatok, ének és zene-számok képezték.

A villamos világítás a közgyűlésben. A villamos világítás ügyében kiküldött bizottság, mint azt másik helyen megírtuk, a Ganz-cég képviselőjével folytatott tárgyalások rendén a szerződés pontjaiban megállapodásra jutott. E szerződés tervezetét a bizottság már át is tette a tanácshoz, mely annak tárgyalását f. hó 12-edikére, kedd délután 3 órára tűzte ki. E közgyűlésen fogja a tanács Apponyi kultuszminiszternek a *tanítóképző-intézet áthelyezése* ügyében a városhoz intézett leiratot is előterjeszteni. A közgyűlés iránt, mely ilyen két fontos, városunkat érdeklő ügyben lesz hivatva dönteni, a képviselőtestületi tagok figyelmét felhívjuk.

Bocskay ünnepély. Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye Egyházi Értekezlete és a székelyudvarhelyi evang. református egyházközség, mint jelentették f. hó 24-én d. e. 10 órakor Székelyudvarhelyt Bocskay-ünnepélyt és annak végeztével évi rendes közgyűlést tart. Az ünnepély sorrendje a következő: I. Istentisztelet, 1. Invocatio. Terólad zeng dicséretünk. 1. dics. 2. A gyülekezet éneke. Te benned bízunk XC. Solt. 1 vers. 3. Ima. Tartja Kádár Dénes, nagyalambfalvi ref. pap. 4. Ének a helybeli Székely Dalkör által. 5. Ünnepi beszéd. Mondja Dr. Kecskeméthy István kolozsvári ref. theo. tanár. II. Közgyűlés. 1. Választmányi ülés délelőtt 8—10-ig az ev. ref. kollegium nagytermében. 2. Közgyűlési megnyitó délelőtt 11 órakor az ev. ref. templomban, tartja Dr. Damokos Andor alispán, az Értekezlet világi elnöke. 3. Üdvözlő beszéd az ev. ref. egyházközség részéről, tartja Dr. Solymossy Lajos presbiter, áll. főreálisk. igazgató. 4. Az értekezlet részéről felel: Menyhárt András egyházi elnök. 5. Szabadelőadás. Tartja Péter Károly esperes. 6. Jelentés az Értekezlet működéséről, Lajos János titkár által. 7. Tárgyalása a választmány által előkészített ügyeknek. 8. Tisztujtás. 9. A jövő évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. 10. Indítványok tárgyalása, melyek 8 nappal a gyűlés előtt írásban beadattak az elnökhöz. Jegyzet. 1. Közgyűlés végével 1 órakor közös-ebéd. Jelentkezni lehet a székelyudvarhelyi ev. ref. papi hivatalnál. 2. Délután 4 órakor nemzeti ünnep. 3. Este 8 órakor a Sándor István vendéglőjében változatos műsorral, estéli multság, a Bocskay emlék javára. Belépti díj személyenkint 50. f.

25 éves évforduló. Csenedben, egyéniségének megfelelőleg zajtalanul, érte meg, f. hó 3 ikán, Dr. Ráczkövy Samu orvos, járásorvosi működésének 25-ik évfordulóját. A köztiszteletben álló orvost ez alkalomból tisztelői, barátai a legjobb kívánalmakkal halmozták el.

Urnapja. A poézis ünnepe az Urnap, a poézis, mert hiszen az Ur maga voltaképpen a legigazibb, legmélyebb, leggyönyörűsebb, leghatalmasabb poézis. Ez ünnepet a kath. egyház az idén is szép ünnep keretében ünnepli meg. Az ünnepnap délelőtt-jén 10 órakor, a Deák-téri Jézus-szobor előtt Gróf Mikes főesperes-plebános tábortíri misét tart, mely után Hohenlohe Egon herczeg segesvári káplán szentbeszédet mond. Az ünnepély rendjének fenntartását egy e célból alakult bizottság fogja végezni.

A csiksomlyói bucsun, amelyet évenként pünkösdi szombatján szoktak megtartani, az idén is roppant sok ember vett részt. Udvarhelymegye minden katolikus községének van bucsuja, de az ezeken résztvevők száma elenyészően csekély a somlyói bucsusok számához képest. Erdély székely vármegye kath. hiveinek igen nagy része odazarándokolt, hogy a csodatevő Máriánál fájdalomában, bánatában, vesztésében enyhülést, vigasztalást nyerjen. Városunkból is elszoktak Somlyóra zarándokolni egyes jámbor hívők, de az idén különösen nagy számmal zárandokoltak oda, pedig a rossz időjárás fásasztó utra s veszedelmes betegségekre nyújtott kilátást. A buzgalom okát abban leljük, hogy városunk főesperes-plebánosa, Mikes János gróf maga járt elől jó, lelkesítő példával, aki már előzetesen kihirdette a szószékről, hogy hivedel együtt, gyalog fogja az utat Somlyóig és vissza menni. A bucsusok a plebános vezetésével csütörtökön, május hó 31-edikén indultak el városból és pünkösdi másodnapján, f. hó 4-edikén tértek vissza. A résztvevők a rossz idő ellenére mind friss egészségben érkeztek meg. Meg kell itt jegyeznünk, hogy Mikes gróf, mivel sok tanuló is részt

vett a záródoklásban, a ruhák és élelmiszerek szállítására s az esetleges elfáradtak vitelére szekereket fogadott fel. Mindenesetre figyelmes és nemes eljárás.

Az állami polgári leányiskola évvégi vizsgálatait a következő sorrendben tartja meg: Junius 18-án 8 órától kezdve magántanulók vizsgálata. 19-én valóságvizsgák. 20-án d. e. 8-11-ig I. o., d. u. 3-6-ig II. o., 21-én d. e. 8-11-ig III. o., d. u. 3-6-ig IV. o., 24-én d. u. 5 órától kezdődőleg a róm. kat. főgimnázium nagy termében záróünnep. A záróünnep műsora: 1. „Hymusz az éjhez“ Beethoven-tól. Éneklük a növendékek. 2. „A havasi rózsza“ Tompa M. Szavalja Kovács Ilona II. o. 3. Tánckardal „Tell Vilmos“ operából Rossini-tól. Éneklük a növendékek. 4. „Was ich liebe“ Goethe-től. Szavalja Tompa Márta I. o. 5. „Mi füstölög ott“ népdal Egresitől. „Két lánya volt“ népdal Beleznaytól. Éneklük a növendékek. 6. „La leçon a la poupee“ pár Aichard. Szavalja Kassay Margit II. o. 7. „Tavaszi“ Erdősi Ernőtől. Éneklük a növendékek. 8. „Szép Ilonka“ Koszorúja Takács Gedeontól. Szavalja Holstein Margit IV. o. 9. „A néma hölgy“ szövege Tompától, zenéje Bátor Lajostól. Éneklük a növendékek. 10. „Iréne születésnapja.“ Vigjáték 1 felvonásban. 11. „Francia nemzeti dal.“ Éneklük a növendékek. 12. Igazgatói záróbeszéd. A növendékek kézimunka- és rajz-kiállítás megtekintésétől az osztályvizsgálatok napjain d. e. 11-12 és d. u. 5-6 óráig. Ugy a vizsgálatokra, mint a záróünnepélyre a közönséget szívesen látja az igazgatóság.

Jutalomjáték. Heves Béla szintársulatának bájós subrettéje, Balla Mariska, ki estéről-estére lankadatlán kedvvel, kitartással, kedves játékaival és énekével művelzetet szerez a közönségnek, holnap hétfőn tartja meg jutalomjátékát. Ez alkalommal János vités kerül színre. A művésznőt a műpártoló és értő közönség bizonyára a jól megérdemelt pártfogásba fogja részesíteni.

A „Székely Dalegyet“ rendes nyári táncmulatóságát az idén f. hó 4-edikén, pünkösd másodnapján rendezte a Sándor István-féle kerthelyiségben. A táncot változatos pontokból álló műsor előzte meg. A dalkör a programban két énekszámmal szerepelt („Honfidal“ és „Vigan cimborák“), ezen kívül Bakó Katalin magyar népdalokat énekelt és Lányi Andor monologot adott elő. A rendezőség mindent elkövetett, hogy a város közönségének kellemes estét nyújtson, de a közönség nem nagyon ragadta meg a kinálkozó szórakozás alkalmát. Különösen a polgárság tüntetett a távollétével; holott épen társadalmunk eme rendjének kellene a dalkör ügyét felkarolnia, melynek tagjai egytől-egyig városunk szorgalmas, lelkes polgárai. Ha a dalkör működésében mutatkozik valamelyes, talán alig számavehető fogyatkozás, mindjárt készen van a buzgalomhiány miatti korholás; de ha a polgárság tartja vissza magát a dalegyet pártolásától, akkor nem szabad rája kenni a hibát, hanem másban kell keresnünk a sikertelenség okát. Ezen sorokat nem szabad félreérteni, mert azon polgárok, akik mindig vállvetve támogatják az ilyen intézmények ügyét, most is ott voltak az estélyen s épen ezért ezeket nem is érheti vád. Ellenben a polgárság ama részének méltán tehetünk szemrehányást, amely folytonosan a mellőzést, részvétlenséget hangoztatja, az értelmi osztály rideg magatartását szidja s elsősorban maga az, mely az elvet nem követi. Vízet predikál és bort iszik. Minden társadalmi intézmény csak úgy állhat fenn, ha hathatós pártfogásban és támogatásban részesül. A kereskedelmi kör csak akkor virulhat, ha a kereskedők, a tisztviselői kör csak úgy élhet, ha a tisztviselők és a Székely Dalegyet csak akkor teljesítheti feladatát, ha a székely polgárok érdeklődnek iránta. A lelkesedés lángját állandóan szítani kell, mert a részvétlenség a tűzre hamut hint és elfojtja, majd eloltja. Sokat hallottunk beszélni a dalárda megszűnéséről, feloszlásáról és ehhez hasonlókról, de nem adtunk hitelt e mende-mondának, mivel épen az ellenkezőjéről, az egyet ujjászervezéséről értesültünk, de most mi is kezdünk a pletykának hinni. Üres teremnek nem szívesen énekel az ember s ráfizetés nélkül nem nyer kedvet újabb vállalkozásra. Azonban vannak, akik a közönség nagy részének távollátását a rossz időnek tulajdonítják. Mi sem akarjuk e körülményt figyelmen kívül hagyni s hisszük, hogy a derék dalárda ezután ismét a régi pártolásban részesülend, melyet méltán megérdemel. A táncestélyen jelen voltak igen kellemesen töltötték az időt és Kónya Sándor ropogós zenéje mellett a reggeli órákig táncoltak. — Az estélyen felülizettek: Gr. Mikes János 10 kor., Dr. Damokos Andor 4, Burger Arthur 3, Barcsay Károly 3, Szabó András, Becsek Aladár, Tamás Balázs 2-2 K, ifj. Nuszbaum Adolf 1 40 fill., Leichtner Gyula Riemer Gusztáv, Fás Gyula, Szentpétery Gergely, Merc Károly, Zöld János, N. N. 1-1 K, összesen 34 K 40 fill. Fogadják a Dalegyet hálás köszönetét.

Az alsófoku iparos és kereskedő iskolában az évről vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg. Junius 10-én d. u. 2-5-ig a kereskedő tanulók vizsgálata Persián János biz. tag elnöke alatt a községi fiúiskola 3-dik osztályának tantermében, ugyanazon nap d. u. 5-6-ig az összes felekezeti vallás vizsgálata a rendes tanítási helyen. Junius 14-én d. u. 2-6-ig az iparos tanulók vizsgálata az iparos önképzőkör nagytermében Szabó András biz. tag elnöke alatt; ugyanakkor lesz a tanoncok irás és rajz kiállítása is.

Színházi hét.

Csak nehezen tud a közönség a színházlátogatásba beleszokni, noha úgy tetszik, hogy e hét színházi estéi nagyobb érdeklődés mellett folytak le, mint a megelőző hét estéi, a közönség lassan-lassan felmelegedik s ha a szezon a hó végével érne véget, a jó, összevágó előadásokat, melyek a kényesebb követeléseket is kielégíthetik, telt ház nézné végig. E színházi hetet, melyről itt röviden beszámolunk, 2-ikán, *A koldus gróf* operettével kezdték meg, melynek librettóját Leon Viktor, zenéjét pedig Ascher Leó szerző. Tibor Lóri (Malona) pompásan elénekelt áriáival, melyekben brillians technikáját érvényesítette teljes mértékben, igaz gyönyörűséget szerzett a hallgatóságnak. Bensőségteljes, meleg előadásért, — melynek keretében minden mondatot, minden szót érez és mégis oly folyamatos és közvetlen az ő kedves beszéde, — a közönség teljes elismeréssel adózott neki. *Békessy Gyula* (Bogumil gróf) meleg bariton hangjának hatalmas erejével, nyílt színen is lelkes tapsokra ragadta a közönséget. *Balla Mariska*, mint Jessie, kellemes, behizelgő játékaival, tisztán csengő hangjával már befészkelte magát a közönség, különösen az ifjúság szívébe, mely estéről-estére formális tüntetést rendez mellette; pusztá megjelenésével is hangulatot hoz a színpadra. *Hegyessy* (Slippel) játékában mély karakterisztika rejlik és szerepét ez alkalommal is pompásan játszotta meg. Külön ki kell emeljük *Békessy Irmikét*, ki hat éve daczára, kész tánczosnő. A kis Bugumilt olyan kedvesen, szeretetreméltóan játszotta meg, mert határozottan megjátszotta, hogy a tapsnak nem akart vége-hossza lenni. A kis Irmikére a színművészet terén kétségtelen szép jövő vár. A darabot szép kiállításban, jó összjátékban hozták színre s a szereplők valamennyie méltán vette ki részét az elismerésből.

Vasárnap, 3-ikán, *Planquette* örökbecsű operettéje, a *Kornevillei harangok* volt műsoron. *Békessy* — mint marquis — szívhez szóló meleg hangja, értelmes deklamációja, egyképpen fokozta a hatást. *Halasy*, mint Gáspár apó, anélkül, hogy a hatásvadást kétes értékű fogásaihoz folyamodott volna, megrendítő volt. Bár erősen realisztikus volt ábrázolásában, egy pillanatig sem túlzott az erőteljes drámai akcentusok megszólaltatásában. *Tibor Lóri* nemes egyszerűséggel alakította Zsermént s énekelni valójába sok érzést vitt bele s úgy ezzel, mint játékaival, valamint fényes toillettével ez alkalommal is nagy tetszésben volt része. *Balla Mariska* mint Szerpolett kedves volt. Kellemes, rokonszenves hangja, mely kezdetben tisztán csengett, később kifáradt s néha el-elmerült a zenekari hullámok örvényében. Egyéb-iránt külön elismerést érdemel az a kitartás, melylyel a kisasszony estéről-estére megjátssza szerepeit. *Kozma Pista* (Grenisó) szép tenorjával ez alkalommal is tetszett. Egy némely közép hangja úgy hangzik, mint a zongoráé, ha a billentyűről lekopott a bőr és a fa ütődik a hurhoz, de a legtöbb közép-hangja olyan szonór és teli, mint a gordonkáé, magas hangjai pedig egy harang szép trimbréjére emlékeztetnek. Jó volt *Hegyessy Gyula* a bíró szerepében.

Fehér Anna, Gárdonyi parasztdrámája, 4-ikén hétfőn, óriási közönséget vonzott a színházba. A *Fehér Anna*, Szigligetiék kaptafajára készült rémdráma, ha tömörség s felépítés tekintetében fölötte is áll a hatvanas évek ilyenemű termékeinek. A „Bor“-ral egy napon sem említhető. A darab az anthológiából ismeretes „Fehér László lovat lopott“ kezdetű népballada témáján épül. Fehérék házában lakodalomra készülnek; László hajdon hűgát holnap fogja oltárhoz vezetni egy tisztességes legény. László nászajándékot szeretne adni a leánynak. Ez éjjel csapja ki a gróf ménesét a legelőre s közte lessz a híres ezer forintos deres. László rászánja magát a ló ellopására, bár statárium van. Két cimborájával elköti a lovat. Ámde vesztére, mert a deres csalétek, melyet a legény megalázott szeretője tanácsára pályáznak ki. A főbíró már ott várja Lászlót saját portájánál s szerencsétlen hűga, kire a főbíró szemet vetett, még tartóztatja. László egy rejtékajtón betoppan s a pandurok karmai közt találja magát. A második és harmadik felvonás tartalma röviden a következő: Laczit halálra ítélik. Hűga, hogy bátyja életét megmentse, odadobja a főbírónak leánybecsületét. De a legényt mégis kivégzik s Anna egy hatalmas tirádában megátkozza s leszurja elcsábítóját. A nagy lelki megrázkodás következtében megőrül. A darab értékes részei az első felvonásban vannak. A gyorsan pörgő, bár ósdi, drámai cselekmény, egy-két jól beállított népies epizódszerepek és igazik. De a következő két felvonásban teljesen lehangyatlak a darab a jelentkező ballada színvonalára, melynek eredeti sejtelmességét nem tudja visszaadni. A megőrülési jelenet, mely pedig a színszerűség szempontjából szükséges, teljesen lerontja a balladaiságot. Az előadás nem segített a darabon. Jóformán senki sem volt helyén benne a szereplők közül s az amugy is magasra hangolt jeleneteket még lármásabbakká tették. Nagy érdeklődéssel néztük *Balla Mariska* drámai alakítását Anna szerepében. A kedves primadonna azonban csak az első felvonásban volt elemében, a másik kétben majdnem teljesen kiesett szerepéből, amit egy csöppet sem csodálunk, mert ezt a passzív drámai szerepet szinte lehetetlen kidolgozni. Elismeréssel adózunk az első felvonásbeli éneklésnek, melynek gyötrelmes lelkiküzdelmét művészileg adta vissza. A

harmadik felvonásban, mint fehérlelkű falusi leány túlságosan merev volt s az átkozódás és megőrülés jelenetét már nem bírták el, az ez alkalommal pruszlikba szorított fehér vállai. Lászlót, *Ladányi* Imre adta elevenen, szívesen. *Baghy Gyula* a főszolgabíró nehéz szerepében ujabban bebizonyította ábrázoló tehetségének jellemző erejét. Kisebb szerepeikben *Torday Etel*, *Hegyessy* fejtettek ki nemes buzgalmat a siker érdekében.

Kedden, 5-én, *Lotti eszvedesei* énekes bóhozat ment, *Balla Mariskával* a czimszerepben. Szerepének ének részeit mindvégig sikeresen győzte, hangja tisztán csengett. Fioriturái, szakkotói a gondos csiszolás kedvező eredményét mutatták. Játéka eleven, pezso-élénk volt. *Somogyi* a piskóta-gyáros és *Hegyessy* a szabó szerepében, sok derűtséget hoztak a színpadra. A darabot jó, gyors tempóban vitték s a közönség igen jól mulatott, miben a jó rendezésnek van nagy része.

Szerdán, 6-ikán, *Kazalitzky Antal Tetemrehívás-át* adták. A lehetetlenségekkel megspékelt színművet ismeri közönségünk s ez volt az oka is, hogy a színház kongott az ürességtől. *Torday Etel* játéka szingazdag, megkapó, drámai volt; ő maga volt az élő alak, a szerető, a szenvedő Margit, ki részvétet kelt sorsa iránt. *Baghy Gyula* a Gyalán szerepében kabinet alakítást nyújtott. *Halasy Mariska*, mint Györgyike kedves volt, noha helyenként, mint például az első jelenetnek végén, nem találta meg a kellő hangulatot. *Neményi* (Radányi) nem rontott, míg *Püspöki Rózi*, a Mindszentie szerepét helyesen játszotta meg. *Gergely Lajos*, mint Soós, ez alkalommal is művészi izléssel játszott. A szereplők valamennyie jó volt.

Csütörtökön, 7-én, *Lindau és Wilhelm* operettéje, *A tavasz* volt műsoron. Vidám, csapongó, keringő muzsikával hozták a színpadra a szerelem örök szimbólumát: a tavaszt. Az operett bevalója, mit czime ígér: derű, verőfény áradt felénk, a május poézise mindenképpen kedves, még akkor is, ha olyan gyöngye, halovány mesén csillog keresztül, amilyenből e darab szövődik. A humor, a jókedv, a fiatalág, a zenében van. Mennyi dallam! Hull, mint a rózsalevél és ellepi, takarja mindazt, a mi sivár a darabban. Kilátszik rajta, hogy Strausz hagyaték. A darabot *Ladányi jutalomjátéka* képp hozták színre. *Balla Mariska* a bájós szobaciczát játszotta igen kecsesen és ötletesen, noha a harmadik felvonásbeli bakukrasa visszatetsző volt. Kellemmel énekelt és szép hatást ért el. *Tibor Lóri* ének részeivel zajos elismerést aratott; a második felvonásbeli veréb-dalát művészetével zománczolta be és úgy ragyogtatta, mint valami ékszer; igaz, hogy önkényes tempókkal énekelt, de bámulatos lélegzetvételi oekonomiával, melyekkel mély hatást tudott kelteni. Jó partnere volt *Kozma Pista*, ki szép tenorjával méltán érdemelte ki az elismerést. *Ladányi* elegáns Gál Feri volt. *Ladányi* játéka könnyed, kifejező, minden affektációtól ment, rokonszenves, tehetséges színész, kinek a közönség zajos elismeréssel adózott. A báróné (*Halasy Mariska*) indulója nem volt eleven, hatásos, ami érthető is. Minek kell egy naivát okvetlen megénekelteni, megtánczoltatni, ha ahhoz sem készültsege, sem kedve nincs. Sok komikumot hozott a színpadra *Hegyessy*, míg *Halasy* a pinczért valóban művésziesen játszott. Jók voltak *Somogyi* a báró, *H. Serfőzy Etel* a Jeromosné szerepében. A darabot kiváló jó ensemblével játszották s a tavasz derűje egy percig sem hagyta el a nézőteret.

Pénteken, 8-ikán, zónaelőadásban *A koldus gróf*-ot ismételték meg. Tegnap este *A koldus diák* ment, míg ma estére *A piros bugyelláris* van kitűzve.

TAVIRATOK.

Budapest, június 9.
(Érk. d. u. 5 ó.)

Országgyűlés.

A képviselőházban *Nava y Lajos* alelnök elnökölt. A kormányrészéről megjelentek *Darányi*, *Apponyi* miniszterek.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítésénél *Madarász József* szóllal fel, kijelentve, hogy nem helyesli ha a jegyzőkönyvben idegen szavakat használnak. Így mandátum szó helyen megbízólevél használandó. A jegyzőkönyvet eszerint kijavítják. Azután elnök bemutatja a főrendiház több átiratát, majd a kilencz bíráló-bizottsági tagok letették az esküt. Elnök tízperci szünetet rendelt, mely után a mai ülés jegyzőkönyvét hitelesítették, mire az ülés véget ért.

Holnaptól kezdve a képviselőház nem ülésezik mindaddig, míg a delegációk üléseznek, csupán formális ülést tartanak jövő héten.

A delegatusok Bécsben.

Ma reggel a magyar delegáció tagjai *Wekerle*, *Kossuth*, *Jekelfalussy*, *Zichy Aladár* miniszterek vezetésével Bécsbe utaztak, hol délután 4 órakor tartják alakuló ülésüket.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytárs.
Székelyudvarhelyen a fő-, valamint a Székelykereszturi és oklánd fiókintézeténél

elfogad betéteket
évi 4% kamatoztatás mellett, (a tőkekamatadót az intézet sajátjából fizeti).

Kölcsönöket ad
váltókra évi 7%
betáblázott kötelezvényekre évi 6% kamat és lejáratonként 20 fil. díj mellett (ez idő szerint.)

Bevált sorsjegy- és értékpapír-szelvényeket.

Az igazgatóság.

Valódi ólomzárolt luczerna és heremag. Erfurti vetemény- és virágmagvak.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet áthelyeztem az Alsó-piaczterre, a szent Ferenczrendi barátok temploma közepében levő, újonnan épült

Frölichné-féle helyiségbe
hol egyszermind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszeráruban, rizsek, kávék, tisztított petroleum, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszműárak, függő, fali és asztali lámpákban. Aradi lisztokban stb. stb.

Mindig friss fűsze árak tisztán kezelve.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni. — Teljes tisztelettel

Ablaküvegezés és képráma-készítés.
Nagy raktár Baross, Borszéki és Kászoni vizekben

Szerves anyagoktól mentes!

SZÉKELY KRISTÁLY
KAMILLA-FORRÁS
A Kárpátok gyöngye.
Természetes ásvány-GYÓGYBORVIZ
Kutkezelőség: Székelyudvarhelyt.

Ezen természetes gyógyborviz a légző és emésztőszervek hurutos bántalmainál, angolkor, csontlágylás, vese- és hólyag-betegségeknek páratlan gyógyszer Szabad és kötött szénsavtartalmánál, valamint szerencsés összetételénél fogva nagy befolyással van az étvágy fokozására és elősegíti az emésztést. — Mint hűsítő és üdítő ital, borhoz használva, a legelső a borvizek között.

Szerves anyagoktól mentes!

A „Székely Kristály“ a legjobb borviz.

Kiadó szálloda!!

A Központi Szálloda
összes felszerelésével és berendezésével betegség miatt több évre **kiadó.**

Ertekezhetni: itt helyben a tulajdonossal.

SZENTPÉTERY GERGELY

Budapesten az egyetlen független ellenzéki nagy napilap:

„AZ UJSÁG”

Egész évre 28 K.
Félévre 14 K.
Negyedévre 7 K.
Egy óra 2.40 K.

Gyönyörű „Album“ ajándék Karácsonra, az „Ujság“ minden előfizetőjének, kivétel nélkül.
Megrendelési cím: „Az Ujság“ kiadóhivatala Budapest VII. Kerepesi-ut 54.

5 koronáért
küldök egy postacsomag 4 és fél kiló (kb. 50 drb) kevésbé megsérült

pipere-szappant
rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jaszmin, gyöngyvirágból szépen összeválogatva, a pénz előzetes beküldése esetén v. utánvétellel.

Auffenberg József, Budapest, Bezerédi-u. 3.

MAGGI FÉLÉ ÍZESÍTŐ
nélkül ne együnk levest.

KORBULY gyógyszerész-féle „FENYŐ-BORSZESZ”
„Sós borszesz havasi fenyőkivonattal“
tartalmazza a havasi fenyő balsamduis erejét, s mint ilyen kipróbált jó hatásánál fogva nélkülözhetetlen háziszser, mely ugy külsőleg mint belsőleg használható.
Ugyszintén kitűnő háziszser a már igen elterjedt

KORBULY gyógyszerész-féle **„Sós borszesz.”**
Nagybani főraktár:
Udvarhelyvármegye részére

Gál János Utóda
cégnél
Székelyudvarhelytt.

Legújabb szabadalom
„LUX“ ACETILEN-gázfejlesztő készülékek
önálló telepeknek világítására!!!

Kezelés nélküli, önműködő, vízbeeső rendszerű, teljesen veszélytelen fejlesztők.

Villamos berendezések
városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok- és magán házak világítására és erőátvitelre.
Speciálitás: Önálló telepek (electrogrének.)

Motorok: benzin-, gáz stb. re
Üzembiztos, tartós és kevés kezelést igénylő legolcsóbb gépek.

Fejér és Schmiedt
Budapest, Eötvös-tér. 2. sz.

13

Legjobb a maga nemében
a „Ceres“-étel-zsir
friss kokusz-diókból!
Schicht György „Ceres“ tápszerművek raktára,
Aussig E/ m

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portlandora cementet olcsón ajánl

BRASSÓI PORTLAND CEMENTGYÁR
Brassóban Székelyudvarhelytt kapható Rösler és Gábor uraknál.